

สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกกราช

สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกกราช

สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกกราช

สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกกราช

งูเขียวหัวจิ้งจก งูรงกลางดง งูกลมนางนอน
Ahaetulla prasina prasina (Boie, 1827)
Oriental whip snake

งูเขียวหัวจิ้งจก งูวงกลางตง งูล้อมนางนอน– *Ahaetulla prasina* (Boie, 1827)

ลักษณะ งูขนาดตัวเล็ก (จากปลายปากถึงรูก้น 825-895 มิลลิเมตร และหางยาว 469-484 มิลลิเมตร) หัวยาวและส่วนของหัวกว้างกว่าลำคอ ส่วนปลายของหัวเรียวแต่ขอบด้านหน้ามน ตาใหญ่ ลำตัวเรียวและยาว หางเรียวและยาวแต่มีกล้ามเนื้อแข็งแรงและใช้ยึดพันกิ่งไม้ไม่ได้ ผิวหนังลำตัวมีเกล็ดปกคลุม เกล็ดบนหัวเป็นแผ่นกว้าง เกล็ดบนหลังและทางด้านบนของหางรูปร่างยาวและพื้นผิวเรียบ แผ่นเกล็ดเรียงตัวในแนวเฉียงไปทางด้านบน เกล็ดด้านท้องขยายกว้างและมีสันขอบด้านนอกของแผ่นเกล็ดมีรอยหยัก เกล็ดใต้หางเป็นแถวคู่ เกล็ดรอบลำตัวในตำแหน่งกึ่งกลางตัวจำนวน 15 เกล็ด เกล็ดท้องจำนวน 194-235 เกล็ด และเกล็ดใต้หางจำนวน 151 เกล็ด

สีลำตัวมีหลายแบบ คือ เป็นสีพื้น 4 แบบ ได้แก่ สีเทา สีน้ำตาลเหลือง สีเหลืองทอง และสีเขียว แต่ทุกสีมีลวดลายบนลำตัวเหมือนกันคือ ผิวหนังระหว่างแผ่นเกล็ดที่มีสีขาวยกกับขอบของแผ่นเกล็ดที่มีสีดำได้เรียงตัวเป็นลวดลายในแนวเฉียงพาดลำตัว ซึ่งชัดเจนมากทางส่วนต้นของลำตัว ด้านท้องและใต้หางสีจางกว่าบนหลัง สำหรับตัวที่มีสีเขียว บางตัวอาจมีหางสีแดงคล้ำในพื้นที่สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกราชพบ 3 สีคือ สีเทา สีเหลืองทอง และสีเขียว

การแพร่กระจาย จีน อินเดีย บังคลาเทศ เมียนมาร์ มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย หมู่เกาะฟิลิปปินส์ ในประเทศไทยพบทุกภาคของประเทศ ในพื้นที่สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกราชพบในป่าเต็งรังและในป่าดิบแล้ง

พื้นที่อาศัย บริเวณที่มีกลุ่มไม้กระจาย

นิสย ออกหากินเวลากลางวันบนพุ่มไม้และบนต้นไม้ แต่บางครั้งลงมาหากินอยู่ตามพื้นล่างของป่าที่เปิดโล่งเพื่อล่าเหยื่อที่อาศัยอยู่บนพื้นดิน (จิ้งเหลน) ลำตัวที่เรียวยาวและมีน้ำหนักตัวเบาจึงเลื้อยไปบนกิ่งของต้นไม้ได้รวดเร็วมาก ซึ่งเป็นลักษณะของงูทุกชนิดในสกุล *Ahaetulla* โดยให้เกล็ดด้านท้องที่มีสันและรอยหยักช่วยยึดเกาะและผลักดันลำตัว สามารถเลื้อยข้ามช่องว่างระหว่างกิ่งของต้นไม้ที่อยู่ห่างกันได้ โดยใช้ความเร็วระหว่างที่เลื้อยผนวกกับการคำนวณระยะทางที่ถูกต้อง ซึ่งการคำนวณระยะทางให้ถูกต้องจำเป็นต้องใช้ตาสองข้างรับภาพพร้อมกัน (binocular) และได้มีการปรับตัวคือ ขอบด้านข้างของหัวตั้งแต่ส่วนปลายหัวมาถึงด้านหน้าของตาเป็นร่องหรือเว้า และช่องแสงเป็นแนวนอนโดยส่วนที่อยู่ข้างหน้าเป็นช่องแคบแล้วขยายกว้างขึ้นทางส่วนท้าย ลักษณะดังกล่าวทำให้ตาสองข้างรับภาพพร้อมกันเป็นองศามากขึ้นและช่วยให้คำนวณระยะทางได้ถูกต้อง นอกจากนี้ งูสกุลนี้ยังมีพฤติกรรมอีกลักษณะคือ พาดลำตัวอยู่บนกิ่งของต้นไม้โดยมีส่วนของลำตัวลำกึ่งไม่ออกไปและทำลำตัวให้อยู่ในแนวเดียวกับกิ่งไม้ แล้วไกวลำตัวให้แกว่งไป-มาคล้ายกับการไกวของกิ่งไม้เมื่อมีกระแสลม ซึ่งเป็นการลวงให้เหยื่อเข้าใจผิดว่าเป็นกิ่งไม้และเข้ามาใกล้ มีนิสัยชอบแลบลิ้นค้างอยู่นอกปากค่อนข้างนาน ลิ้นมีสีขาว เมื่อถูกรบกวนจะยกหัวและ

ลำตัวส่วนหน้าสูงขึ้นมาจากพื้นดินและขยายส่วนหน้าของลำตัวให้ใหญ่ขึ้น ซึ่งจะทำให้เห็นสีขาวกับสีดำชัดเจนขึ้น และอ้าปาก พับลำตัวไป-มาและอยู่นิ่งกับที่ ต่อจากนั้นยืดลำตัวและพุ่งเข้าฉกหรือกัดอย่างรวดเร็ว ภูชนิดนี้ตกถูกเป็นตัว

สถานภาพ ไม่ได้เป็นสัตว์ป่าคุ้มครองตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 และไม่มีสถานภาพเพื่อการอนุรักษ์ตามเกณฑ์ของ Office of Natural Resources and Environmental Policy and Planning (2005) และตามเกณฑ์ของ IUCN (2008) ในพื้นที่สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกกราชพบได้บ่อยครั้ง